

## **Pacemaker vervanging**

---

U komt binnenkort naar het Anna Ziekenhuis omdat uw pacemaker vervangen moet worden. Het vervangen van een pacemaker gebeurt op de afdeling radiologie en is een kleine operatie onder plaatselijke verdoving.

## **Waarom pacemaker vervanging**

In de pacemaker zit een batterij. Deze batterij gaat jarenlang mee. Als de batterij leeg raakt, moet de pacemaker vervangen worden. De draad of draden van de pacemaker hoeven we meestal niet te vervangen.

## **Vorbereiding**

- Als u ergens allergisch voor bent, moet u dit melden.
- Het gebruik van bloedverduuners moet gestopt worden:
  - Het stoppen van Marcoumar (fenprocoumon) en Sintromitis (acenocoumarol) gebeurt in overleg met de trombosedienst en/of uw behandelend cardioloog.
  - Apixaban, Edoxaban, Dabigatran of Rivaroxaban in overleg met uw cardioloog stoppen.
  - Soms moeten Ascal of Plavix in overleg met uw cardioloog gestopt worden.
- Zaken betreffende medicatie altijd overleggen met de cardioloog.

## **U neemt de volgende spullen mee naar het ziekenhuis**

- Uw medicijnen in de originele doosjes.
- Toiletspullen, nachtgoed.
- Iets om te lezen e.d.
- Als u gebruik wilt maken van de televisie, overleg dat dan met de verpleegkundige.

---

## De dag van de ingreep

- U mag de ochtend van de ingreep uw medicatie innemen behalve:
  - Bloedverduunners (tenzij anders is afgesproken).
  - Diuretica (plastabletten): als het onderzoek na de middag plaats vindt, mag u de ochtenddosering wel innemen. Als de ingreep 's ochtends plaats vindt, mag u de ochtenddosering na de ingreep innemen.
  - Insuline: wanneer u normaal heeft gegeten, moet u uw normale dosering spuiten. Als u niet/ weinig heeft mogen eten, moet de dosering in overleg met de arts aangepast worden.
- Er worden, op de afdeling waar u opgenomen wordt, gegevens genoteerd zoals bloeddruk, pols, lengte, gewicht en temperatuur.
- Als u de bloedverduunners Marcoumar of Sintromitis gebruikte, wordt er bloed geprikt om de waarden te controleren.
- Bij een temperatuur hoger dan 38°C wordt overlegd met de cardioloog of de ingreep toch kan plaats vinden.
- U wordt verzocht geen sierraden te dragen. Laat deze liever thuis.
- Een bril mag opblijven tijdens de behandeling.
- Contactlenzen, gehoorapparaat en gebitsprothese hoeven niet verwijderd te worden.
- Als het nodig is wordt op de afdeling de linker of rechter borsthelft ruim geschoren met een tondeuse door u zelf of een verpleegkundige.
- Er wordt een infuusnaaldje ingebracht in de hand of arm.
- Ongeveer een half uur voor de ingreep krijgt u een rustgevend tabletje en antibiotica via het infuus. Ga voor de ingreep naar het toilet.

- 
- Uw eigen kleding moet uit en u krijgt een ziekenhuisjasje aan.
  - U wordt met het bed door vrijwilligers naar de afdeling radiologie gebracht, waar de ingreep zal plaatsvinden.
  - De ingreep vindt zoveel mogelijk plaats op de afgesproken tijd. Soms is het noodzakelijk daarvan af te wijken. Het kan zijn dat u eerder of later geholpen wordt.

## **Hoe verloopt de ingreep**

Op de onderzoekskamer schuift u vanuit het bed over op de smalle onderzoekstafel. U wordt aangesloten op een E.C.G.-monitor. Tijdens de gehele behandeling houden wij uw hartritme in de gaten. Als u iets onaangenaams voelt zeg dit dan meteen.

Het ziekenhuisjasje gaat uit en de huid waar de pacemaker zich bevindt wordt gedesinfecteerd. U krijgt een steriel laken over u heen waar u uw handen onder moet laten liggen in verband met steriliteit. Uw hoofd blijft vrij. De cardioloog geeft een plaatselijke verdoving. Daarna maakt de cardioloog een snee in de huid, legt de pacemaker vrij en maakt deze los van de draad of draden. De pacemakertehnicus meet de draden door en controleert deze. Als de draden nog goed zijn, worden ze aangesloten op de nieuwe pacemaker. De cardioloog plaatst de pacemaker onder de huid. Dan wordt de wond gesloten met hechtingen en eventueel huidlijm. Daarna wordt er een pleister opgeplakt. Direct na de implantatie controleert de pacemaker tehnicus de instellingen van de pacemaker.

Soms is het nodig een tijdelijke pacemakerdraad via de lies te plaatsen tot de nieuwe pacemaker is geplaatst.

Zijn de draden niet meer goed? Dan volgt de volledige behandeling voor het plaatsen van een nieuwe pacemaker. De nazorg en regels voor thuis zijn na te lezen in de folder 'Pacemaker implantatie'.

---

Het vervangen van de pacemaker duurt ongeveer een uur.

Als u klaar bent schuift u van de onderzoektafel over in uw eigen bed en wordt u door de vrijwilligers terug naar de afdeling gebracht.

### **Na de ingreep**

Op de afdeling hoeft u niet in bed te blijven. Meestal kunt u dezelfde dag weer naar huis.

### **Regels voor thuis**

#### **Wondverzorging**

De wond de eerste 5 dagen droog houden. Na 5 dagen mag u de pleister verwijderen en als de wond droog is, hoeft u er niets meer op te plakken. Korstjes op de wond vallen er vanzelf af, krabt u niet vanwege infectiegevaar.

Oplosbare hechtingen of lijm zullen vanzelf verdwijnen.

#### **Baden/ douchen**

De wond de eerste 5 dagen droog houden. Daarna mag u kortdurend douchen tot de wond geheel gesloten is. De eerste 2 weken na de vervanging mag u niet in bad, zwemmen of naar de sauna.

#### **Pijnmedicatie**

De wond blijft nog een aantal dagen gevoelig. Indien nodig mag u bij wondpijn paracetamol 500mg om de vier uur gebruiken met een maximum van 6 tabletten per dag. Dit gedurende de eerste 3 dagen.

#### **Lichamelijke activiteit**

De arm aan de zijde van de pacemaker moet de eerste dag na de verwisseling rust krijgen.

---

## **Controle afspraak**

De eerste controle bij de pacemakertechnicus is 2-6 weken na de vervanging.

## **Complicaties**

Bij elke ingreep kunnen complicaties optreden. Een specialist zal dan ook altijd het belang van de ingreep afwegen tegenover de eventuele complicaties. De complicaties die bij deze ingreep kunnen optreden, zal de cardioloog met u bespreken.

## **Wat te doen bij dringende problemen?**

Bij bijzonderheden zoals: koorts (hoger dan 38°C), nabloeden of andere klachten of problemen, kunt u contact opnemen met:

**8.30 - 17.00 uur    polikliniek cardiologie            tel.: 040 - 286 4880**  
**Na 17.00 uur en    spoedeisende hulp (SEH)            tel.: 040 - 286 4834**  
**In het weekend**

---

## Heeft u nog vragen?

Deze folders zijn niet bedoeld als vervanging van mondelinge informatie, maar als aanvulling hierop. Zo kunt u alles nog eens rustig nalezen.

Als u nog vragen heeft over de pacemaker implantatie dan kunt u daarvoor terecht bij een van de verpleegkundigen op de afdeling waar u wordt opgenomen of bij de cardioloog.

Extra informatie vindt u ook in de folder van de Nederlandse hartstichting.

U kunt ook de volgende website bezoeken:

[www.hartstichting.nl](http://www.hartstichting.nl)

[www.mijncardioloog.com](http://www.mijncardioloog.com)

## **Anna Ziekenhuis**

### **Locatie Geldrop**

Bogardeind 2  
5664 EH Geldrop

### **Locatie Eindhoven**

Antoon Coolenlaan 1-03  
5644 RX Eindhoven

T: 040 - 286 40 40

**[www.annaziekenhuis.nl](http://www.annaziekenhuis.nl)**

**RON021  
08-21**